

**Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej
Gminy Chociwel
na lata 2026– 2037**

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. co wynika z art. 230 tej ustawy. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki, daje możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z pewnej perspektywy i znaczenia dla samorządu. Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej jest projekt uchwały budżetowej na 2026 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2025 r. , dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy za okres 2024 i 2025 roku oraz wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, które są podstawą oszacowania skutków finansowych ustaw. W kolumnie pomocniczej dotyczącej przewidywanego wykonania za 2025 r. wprowadzono wartości zgodnie z aktualnym planem budżetu Gminy na dzień przygotowania projektu z uwzględnieniem korekt w zakresie rzeczywistego wykonania budżetu roku 2025. Art.227 ust. 1 ustawy o finansach publicznych zakłada, że wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 cytowanego artykułu wynika, że prognozę kwoty długu , stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej sporządza się na okres , na który zaciągnięto albo planuje się zaciągnąć zobowiązanie finansowe. Na dzień sporządzenia projektu uchwały, spłatę zobowiązań Gmina przewiduje do roku 2037. Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków przedsięwzięć nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. W związku z powyższym Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Chociwel została przygotowana na lata 2026 – 2037.

Przy tworzeniu prognozy poszczególnych pozycji budżetowych wykorzystano podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej, tj. dynamikę średniorocznej inflacji w przedziale od 3 % w 2027 r. do 2,5% w 2037 r. z tendencją malejącą, dynamikę PKD od 3 % w 2027 r. z tendencją malejącą w 2037 r. 1,7%; oraz realne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej , w roku 2027 tj. 6,5 % z tendencją 2,7% w 2037 r. Na tej podstawie , jak też wytycznych Ministra Finansów w zakresie wskaźników makroekonomicznych oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy , co dzięki tym metodom dokonywania obliczeń w przyszłości pozwoli realizować właściwą politykę finansową jednostki samorządu.

Przyjęto następujące założenia , że dla roku 2026 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu, dla lat 2027-2037 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki lat przyszłych, co daje możliwość realnej oceny inwestowania i kredytowania Gminy, zdolności do obsługi zobowiązań w zaplanowanym w okresie.

Objęcie prognozą kolejnych lat budżetowych wynika z planowanych spłat zaciągniętej

w 2024 r. przez Gminę pożyczki w WFOŚ i GW w Szczecinie w kwocie **7 969 234,46 zł** .

Zaciągnięte zobowiązanie finansowe w całości przeznaczone było na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa oczyszczalni ścieków oraz budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków w aglomeracji Chociwel-etap II.” Całkowita spłata zaciągniętej pożyczki, zgodnie z umową pożyczki zawartą 31 października 2024 r. przewiduje spłatę w ratach od 2025 r. do końca 2037 r. wraz z należnymi odsetkami przez okres 13 lat.

W 2025 r. spłacono 2 raty pożyczki w kwocie ogólnej 400 000,00zł.

Przyjęte limity wydatków dla przedsięwzięć wykazanych w załączniku nr 2 do WPF ustalono na lata 2026-2030. Realizacja tych zadań inwestycyjnych w roku 2026 i latach następnych wymaga zewnętrznego wsparcia finansowego w postaci dofinansowań w ramach środków wynikających z zawartych promes Rządowych Funduszy Polski Ład , z których Gmina korzysta.

Zadania bieżące wykazane w załączniku przedsięwzięć, które planuje się sfinansować częściowo z dofinansowań krajowych, w części ze środków unijnych, jak również finansowane wkłady własne ze środków gminnych.

Zaciągnięte zobowiązania związku współtworzonego przez Gminę tj. przez Celowy Związek RXXI zgodnie z ustawą o finansach publicznych art. 244 ustawy, gdzie kwoty przypadających w każdym roku spłat Związku podlegają doliczeniu do kwot jednostki współtworzącej Związek i wykazywane są w poz. 10.4 załącznika nr 1 do WPF. Kwotę przypadających spłat określono na podstawie wielkości udziałów wnoszonych przez jednostkę samorządową na rzecz tego Związku, w przypadku Gminy Chociwel jest to udział procentowy 1, 896856734 % .

Po zakończeniu każdego roku budżetowego zobowiązania Gminy wobec zaciągniętych kredytów i pożyczek przez Związek (rat spłat) w zakresie każdego roku wygasają i nie są wykazywane w poz. 10.4. załącznika nr 1.

I. Dotyczy **dochodów lat 2026-2037 wykazywanych w poz. 1 załącznika nr 1** , gdzie w roku 2026 roku po zmianach w budżecie na czas sporządzenia projektu uchwały:

- Dochody planowane ogółem stanowią kwotę 51 554 260,34 zł, z tego:
- Dochody planowane bieżące stanowią kwotę 45 290 519,80 zł,
- Dochody planowane majątkowe stanowią kwotę 6 263 740,54 zł.

Prognoza dochodów (2026) została opracowana z podziałem na dochody **bieżące i majątkowe**, zgodnie z zapisami art. 226 ustawy o finansach publicznych.

Kwota dochodów bieżących wykazana w 2026 r. jest zgodna z zaplanowanymi dochodami bieżącymi ujętymi w uchwale budżetowej na 2026 rok.

Dla roku 2026 przyjęto planowane kwoty subwencji i dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz na zadania własne realizowane przez gminę na podstawie danych wynikających z otrzymanych informacji od dysponentów budżetu tj. Wojewody i z Ministerstwa Finansów oraz Krajowego Biura Wyborczego.

Z otrzymanych pism wynika, że w większości w/w prognozowane wielkości dochodów są wyższe lub na poziomie roku 2025, prognoza dochodów subwencji ogólnej , udziałów w podatku dochodowy od osób fizycznych tzw. PIT oraz dotacji na zadania bieżące na 2026 r.

jaką otrzymaliśmy jest niewiele wyższa aniżeli plan w 2025 r. Natomiast dochody otrzymywane z US z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych na rok 2026 są prognozowane niższe aniżeli w 2025 roku o kwotę 162 355,34 zł.

Od roku 2025 na skutek zmiany ustawy o dochodach dla jednostek samorządu terytorialnego i systemu finansowania niektóre subwencje nie występują, zastąpiono je zwiększeniem udziałów w podatku dochodowym.

Dochody gminy w roku 2026 zaplanowano w kwocie niższej z uwagi na zakończenie inwestycji w ramach Polskiego Ładu, zakończenie i rozliczenie innych dofinansowań zgodnych z zawartymi umowami, porozumieniami dotyczącymi zakończonych zadań.

Skalkulowano podwyższone dochody z tytułu czynszu dzierżawnych terenów gminnych, jak i z najmu nieruchomości gminnych, i innych opłat zgodnie z zarządzeniami Burmistrza i uchwałami Rady Miejskiej. Przyjęto podwyżki podstawowych podatków i opłat lokalnych na 2026 r. o wskaźnik 4,5% .

Natomiast opłaty za zagospodarowanie odpadów komunalnych na 2026 i lata następne nie zostały podwyższone.

Dochody **majątkowe** w poszczególnych latach prognozy gminy stanowią środki ze sprzedaży nieruchomości, jak również ze sprzedaży działek rolnych, ze sprzedaży działek niezabudowanych przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe położonych na terenie gminy oraz z dotacji i dofinansowań ze środków zewnętrznych, krajowych i unijnych, o które gmina planuje aplikować.

Zadania inwestycyjne określone w złożonych przez Gminę wnioskach w ramach środków Polskiego Ładu oraz otrzymanych promesach są i będą realizowane jako roczne wykazane w niniejszym projekcie budżetu i wieloletnie, wykazane w załączniku przedsięwzięć do projektu budżetu.

W kolejnych latach budżetowych przyjęto również dofinansowania, dotacje na wsparcie finansowe dla gmin do zadań inwestycyjnych ze środków krajowych i unijnych, związanych z rozliczeniami zadań i wpływami środków w kolejnych latach, jak również zakładamy korzystanie z programów zewnętrznych, grantów.

II. Dotyczy wydatków lat 2026 – 2037 wykazanych w poz. 2 .

Wydatki ustalone są w dwóch kategoriach jako wydatki bieżące i majątkowe.

Poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi oraz priorytetem w zakresie planowania wydatków strategicznych, odpowiednich środków na utrzymanie przynajmniej niezbędnego poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców.

Wyodrębniono wydatki bieżące na lata 2026-2037 zaplanowane zostały na poziomie zapewniającym podstawowe działanie jednostek gminnych, aby zachować płynność finansową . Kwota wydatków bieżących zaplanowana na 2026 rok jest zgodna z planowanymi wydatkami budżetowymi ujętymi w projekcie uchwały budżetowej na 2026 r., w latach następnych po zakończeniu inwestycji zostały również uwzględnione częściowo podwyższone wydatki związane z utrzymaniem nowo wytworzonej infrastruktury gminnej.

Jednak wydatki ogółem w latach 2026-2037 mają tendencję zwykłą, uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się wydatków budżetu Gminy na 2026 oraz przewidywane na lata następne, gdzie w niektórych kategoriach wydatków posłużono się metodą indeksowania wartości bazowych

o wskaźnik wag makroekonomicznych, inflacyjny im plus od 2,6 % do 10%. w szczególności dotyczy to wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń. W 2026 r. nastąpi kolejny wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, które w 2026 r. wynosić będzie od miesiąca stycznia w kwocie 4 806,00 zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów.

Ponadto plan wydatków na 2026 rok przyjęto w oparciu o przewidywane plany wykonania roku 2025 oraz o prognozowany średni wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych na poziomie ok. 4,5% i w niektórych przypadkach jak opłaty za prąd i ciepło przyjęto wyższe według aktualnych faktur w br. oraz według zawartych umów na zadania i usługi świadczone gminie. Wzrost wynagrodzeń na 2026 r. w jednostkach określa się na średnim poziomie z tendencją wzrostową o 5 p.p. do 10 p.p dla pracowników administracji samorządowej i obsługi pracowników MGOPS oraz administracji oświaty. Natomiast wzrost wynagrodzeń dla nauczycieli został uwzględniony również o 3% zgodnie z zapowiedziami Ministerstwa

Po uprzedniej analizie przedłożonych prognoz w projektach planów finansowych jednostek nastąpiły cięcia z uwagi na nie wystarczające dochody własne i inne planowane Ponadto w wynagrodzeniach zaplanowano również wzrost wynagrodzeń tytułem należnych wypłat nagród jubileuszowych (których w 2026 r. jest kilka) w Urzędzie i we wszystkich jednostkach podległych oraz wypłat dodatkowego wynagrodzenia rocznego w wysokości 8,5% podstawy za 2025 r. zgodnie z przepisami prawa. Zaplanowane zostały też odprawy emerytalne dla pracowników kwalifikujących się na emeryturę w jednostkach budżetowych.

Zaplanowano również środki na wydatki związane z realizacją zadań statutowych, na realizację własnych zadań gminy, zadań oświatowych, zadań zleconych gminie do realizacji oraz bieżące utrzymanie, naprawy i remonty infrastruktury mienia gminnego, jednak środki te są okrojone z uwagi na możliwości finansowe Gminy, należało zabezpieczyć środki na raty spłat zaciągniętej pożyczki i naliczone odsetki od pożyczki, jak również opłaty związane z zaciągnięciem preferencyjnej pożyczki na zieloną transformację miast w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Nie wyodrębniono w wydatkach 2026 r. środków na realizację budżetu obywatelskiego z uwagi na zaplanowane inwestycje na terenie miasta i gminy w 2026 r. Z mocy ustawy gmina nie ma obowiązku wyodrębniania budżetu obywatelskiego.

Zaplanowano środki na utrzymanie i zagospodarowanie terenów gminnych, jak również na realizację zadań wyodrębnionego funduszu sołeckiego oraz na udzielenie dotacji celowych dla stowarzyszeń, dotacji podmiotowej dla Instytucji kultury, dofinansowań (kosztów dowozu wg uchwały Rady Miejskiej i zawartych umów z rodzicami) dla rodziców dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkoły poza terenem naszej Gminy oraz zabezpieczając podstawowe utrzymanie infrastruktury.

Pozostałe wydatki gminy skalkulowane zostały na podstawie prognozowanego wykonania planu za 2025 rok z uwzględnieniem planowanych nowych zadań do realizacji w 2026 roku uwzględniając częściowe wzrosty wydatków z powodu inflacji.

Wydatki bieżące gminy uwzględnione w projekcie budżetu zostały zbilansowane z dochodami bieżącymi, dają możliwość spełnienia relacji art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, a powstałe nadwyżki będą przeznaczone na spłaty rat zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Wydatki majątkowe w 2026 r. ustalono w oparciu o zaplanowane zadania inwestycyjne Gminy, które planuje się sfinansować w znacznej części z dochodów unijnych i własnych gminy, niektóre zadania w części otrzymanymi dofinansowaniami ze środków zewnętrznych, planowanymi środkami otrzymanymi w postaci promes na zadania planowane do realizacji z programu inwestycji strategicznych, tj. głównie z Rządowych Funduszy Polski Ład, wkłady własne Gminy będą finansowane z dochodów własnych, z wpływów podatków i opłat lokalnych, które planuje się corocznie podwyższać szacunkowo o wskaźniki od inflacji, w 2026 r. o 4,5 %, również częściowo otrzymanymi środkami z zewnątrz jako przychody z grantów, częściowych refundacji.

W kolejnych latach budżetowych również planowane są zadania inwestycyjne, jednak w mniejszym zakresie i przy wsparciu środkami zewnętrznymi, o które Gmina planuje aplikować.

III. Dotyczy przychodów budżetu, przeznaczenia nadwyżki, finansowania deficytu wykazanego w poz. 4

Przychody roku 2026 zostały zaplanowane w wysokości 5 227 502,00 zł, a są to :

- 1) środki pochodzące z preferencyjnej pożyczki KPO na zieloną transformację miast z Banku Gospodarstwa Krajowego, o którą gmina się ubiegała w ubiegłym roku., a finalizacja tego zobowiązania nastąpi w 2026 r., przyznana preferencyjna pożyczka to kwota 2 882 881,57 zł,
- 2) niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych (§ 905) w kwocie 282 197,57 zł,
- 3) przychody wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (§ 906) w kwocie 117 253,90 zł,
- 4) wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1 945 168,96 zł, (częściowe środki na koniec na koniec roku 2025).

W kolejnych latach trudno określić planowane kwoty przychodów, sytuacja w kraju jest dynamiczna, trudno przewidzieć czy samorządy otrzymają dodatkowe wsparcia.

Nadwyżka budżetowa w poszczególnych kolejnych latach została zaplanowana w wysokości do zabezpieczenia spłat rat zaciągniętego zobowiązania finansowego w 2024 r. oraz planowanego zaciągnięcia pożyczki w 2026 r. na pokrycie występującego w budżecie roku 2026 r. deficytu budżetowego oraz na spłaty rat pożyczek zaciągniętych w poprzednim okresie budżetowym tj. kwota 500 000,00zł.

Relacja z art.243 ustawy o finansach publicznych jest zachowana patrząc na obsługę zadłużenia Gminy w roku 2026 i w całym okresie prognozy.

Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2025 r. jak i w oparciu o przewidywane wykonanie roku 2025.

Dotyczy wyniku budżetu roku 2026 - wynik ujemny - 4 727 502,00 zł.

Przy rozchodach budżetu lat 2026- 2037 wzięto pod uwagę terminy spłaty rat zaciągniętej pożyczki WFOŚ i GW oraz planowanej do zaciągnięcia pożyczki w 2026 r. w Banku Gospodarstwa Krajowego w kwocie 2 882 881,57 zł po weryfikacji wniosków przez BGK.

W roku 2027 i latach następnych planowane wyniki budżetu są dodatnie tj. nadwyżka budżetowa , którą planuje się przeznaczyć na spłaty rat kredytu i pożyczki . W kolejnych latach 2027- 2037 na chwilę obecną nie planuje się zaciągania nowych zobowiązań finansowych, tylko ich spłaty zgodnie z założeniami.

W załączniku nr 2 pn. Wykaz przedsięwzięć do WPF dodano nową nazwę przedsięwzięcia w poz. 1.1.1.2 pn. "Zwiększenie bezpieczeństwa ludności województwa zachodniopomorskiego poprzez wsparcie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych ", gdzie wpisano nakłady finansowe oraz limity roku 2026 i 2027 i 2028 dotyczące projektu wsparcia OSP . W związku z otrzymaną do podpisania ze Związkiem Miast i Gmin Dorzecza Parsęty nową umową partnerską na wartość nakładów w kwocie 17 491,20 zł płatne w trzech ratach po 5830,40 zł w kolejnych latach budżetowych. Pozostałe zapisy pozostają bez zmiany.

Chociwel, 10.06.2026 r.